

працюють у сфері big data такі продукти як: БАЙЕР БІЗНЕС ПЛЮС, AGRIANALYTICA, SAATBAU PROFIT MANAGER тощо. Ґрунтово-кліматичні умови України дають змогу значно розширити обсяги органічного землеробства, які за експертними оцінками можуть досягти 7 % сільськогосподарських угідь у 2020 році.

Програми ГЕО-Агро, ГІС Панорама Землеробство, Farm Works Site (Pro), SST Summit, SMS Desktop Software (Advanced і Basic), JD Reports MAP, АграрОфіс, Agro-Net NG, FarmView Record Keeper та інші дають можливість автоматичного розрахунку потреби в насінні, добривах та засобах захисту рослин, а також забезпечують функцію ефек-

тивного управління земельними, виробничими, трудовими та фінансовими ресурсами аграрних підприємств.

Великі можливості ефективного використання ресурсів аграрних підприємств відкриває застосування смартфонів та мобільних додатків, які можуть здійснювати: відстеження та контроль транспортних засобів; контроль водіїв; нагадування й попередження; супровід і підтримку. Всю необхідну інформацію забезпечують такі програми, як: ГЕО-Обліковець, ГЕОПлан, Кишеньковий вимірвач, Агронавт, Farm Works Mobile, SST Stratus, SMS Mobile, AGROGPS Mobilbox та інші [5, с.70].

Джерела:

1. Ковтун В. А. Інноваційний та фінансовий ресурсний потенціал аграрних підприємств. *Фінансовий простір*. № 2 (№34). 2019. С. 62–73.
2. The global innovation index 2017. Innovation feeding the world/Soumitra Dutta, Bruno Lanvin, and Sacha Wunsch-Vincent URL: /http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2017.pdf.
3. Гребеннікова А. А. Розвиток сільського господарства на інноваційній основі. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5338>.
4. Афендікова Н. О. Інноваційний розвиток аграрного виробництва в сучасних умовах. *Економіка та держава*. № 6. 2016. С. 32–34.
5. Tanklevska N., Kovtun V. The intelligent technological solutions as a tool of efficient use of the agriculture resources. *Науковий вісник Льотної академії. Серія: Економіка, менеджмент та право*. 2019. С.64–72.

УДК 330/334+63

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Алла КАРНАУШЕНКО

Незважаючи на велику кількість наукових праць, присвячених конкурентоспроможності аграрних підприємств все ще не розкрита про-

блема підвищення конкурентних переваг шляхом впровадження інновацій, зміцнення сировинної бази переробних підприємств, вдоско-

налення взаємин між сільськогосподарськими і переробними підприємствами, впровадження маркетингових досліджень та ін.

До чинників впливу на конкурентні переваги підприємств вони відносять економічні, політичні, правові, технологічні, природні, географічні, соціальні, міжнародні, регіональні, стратегічні та інші.

Система управління обіговим капіталом є важливою частиною забезпечення ефективної діяльності сільськогосподарського підприємства та його конкурентоспроможності.

Забезпечення сільськогосподарського підприємства обіговим капіталом впливає на його конкурентоспроможність так як він відіграє головну роль у забезпеченні платоспроможності підприємства; генерує певний прибуток при його використанні у виробничо-збутовій діяльності; охоплює велику кількість запасів, товарно-матеріальних цінностей, грошові кошти та високоліквідні цінні папери.

До основних причин зниження конкурентних переваг сільськогосподарських підприємств слід віднести майже повну відсутність державних замовлень на всі види сільськогосподарської продукції і сировини; скорочення зрошуваних земель в регіоні; розрив виробничих зв'язків між переробними і сільськогосподарськими підприємствами; нестача обігових коштів для виробництва якісної та дешевої продукції у сільгоспвиробників і закупівлі переробниками вирощеної сировини; відсутність дієвого захисту внутрішнього ринку від надмірного завезення сільськогосподарських продуктів харчування із зарубіжних країн і інших регіонів; недосконала система оподаткування та банківсько-фінансової політики; відсутність ефективної підтримки виробників сільськогосподарської продукції з боку держави; тіньовий метод закупівлі продукції у сільгоспвиробників; недостатнє інве-

сування сільськогосподарської сфери виробництва.

Досвід розвинених країн показує, що одним зі шляхів покращення конкурентних переваг сільськогосподарських підприємств є кооперація, створення інтеграційних структур з спільною виробничою інфраструктурою.

Сільськогосподарські підприємства, які є учасниками внутрішньогалузевих або ж міжгалузевих об'єднань мають значні конкурентні переваги, а саме: постійно залучаються до виконання інвестиційно – інноваційних регіональних і державних програм, в ході реалізації яких відбувається реальна фінансова підтримка сільгоспвиробників; співпрацюють з науковими установами в плані реалізації сучасних технологій; ефективно співпрацюють з кредитними та інвестиційними установами; маючи єдину для всіх учасників об'єднання цінову політику та маркетингову службу, мають можливість постійно забезпечувати своє економічне зростання; єдина служба постачання дає можливість значного зниження витрат на придбання матеріалів за допомогою оптових закупівель; формування значних партій сільськогосподарської продукції і сировини дає можливість підтримувати сталі зв'язки з торговельними структурами на міжрегіональному і міждержавному рівні.

Стратегія підвищення конкурентоспроможності продукції повинна враховувати високий рівень нестабільності зовнішнього середовища, нерозвиненість інформаційної інфраструктури, незадовільний організаційний і технологічний рівень виробництва, дефіцит фінансових ресурсів та платоспроможного попиту на внутрішньому ринку і низьку конкурентоспроможність продукції на зовнішньому ринку, легальний і нелегальний ввіз продуктів харчування сільськогосподарського походження із-за кордону.

Стратегія конкурентоспроможності аграрних підприємств в регіоні повинна базуватися на процесах як горизонтальної так і вертикальної інтеграції підприємств в рамках АПК. Інтегровані об'єднання є системами втілення комбінації виробничих, наукових і комерційних структур, які використовуючи переваги спільної взаємодії, отримують конкурентні переваги.

Як інструмент інтенсифікації розвитку вітчизняного виробництва інтегровані об'єднання сільськогосподарських підприємств з підприємствами інших галузей можуть значно посилити свої конкурентні пози-

ції як на внутрішньому так і зовнішньому ринках збуту виробленої продукції.

Розробляючи стратегію підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської галузі регіону необхідно враховувати: можливість створення в регіоні аграрно переробних об'єднань; підвищення рівня спеціалізації сільськогосподарських підприємств; створення ефективної інформаційної інфраструктури; перспективність розвитку ринкового середовища; розробку і реалізацію в регіоні соціальної програми покращення якості життя в регіоні.

Джерела:

1. Чабан В. Г. Інновації як умова підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору. *Економіка АПК*. 2006. №7. С. 68–72.
2. Боровік Л. В. Аналіз формування та використання інвестиційного потенціалу у сільськогосподарській галузі України. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. Херсон: Вид-ий дім «Гальветика», 2018. Вип.30–3. С. 92–95.

УДК 330/334+336

ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Василь МОРОХОВИЧ

Готельно-ресторанна сфера є важливою складовою індустрії гостинності. Водночас підприємства цієї галузі, з одного боку, є одними із засобів високоліквідного використання капіталу, а з іншого – середовищем із високим ступенем конкурентоспроможності. Підприємства готельного і ресторанного господарства є одними із найбільш розповсюджених видів малого бізнесу, тому заклади ведуть між собою постійну боротьбу за сегментацію ринку, за пошук нових та за утримання постійних споживачів їхньої продукції і по-

слуг. На сьогодні головною проблемою у сфері готельно-ресторанного бізнесу є величезна конкуренція, оскільки ринок послуг агресивний і пропозиція випереджає попит, а тому підприємствам важко відстоювати свої інтереси. Отже, лише поліпшення якості обслуговування та пропозиція особливих послуг можуть врятувати становище, однак малим готелям і ресторанам часто доводиться виживати та працювати собі у збиток. Конкурентоспроможність закладів ресторанного бізнесу визначається взаємозв'язком якісного